

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας εξαετίας ο πληθωρισμός τον Αύγουστο

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Σεπτεμβρίου η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα (CBE), ο δείκτης πληθωρισμού σημείωσε και τον Αύγουστο 2019 αξιόλογη πτώση, κατά λίγο περισσότερο από μία ακόμη ποσοστιαία μονάδα έναντι του Ιουλίου, στο επίπεδο του 7,45% σε ετήσια βάση, έναντι 8,66%, τον Ιούλιο, φθάνοντας το χαμηλότερο επίπεδό του των τελευταίων 6^{1/2} ετών. Προηγουμένως στη διάρκεια του τρέχοντος έτους, ο δείκτης πληθωρισμού είχε ανέλθει σε 9,38% τον Ιούνιο, σε 14,09% το Μάιο και σε 13,01% τον Απρίλιο, αντίστοιχα. Ο δομικός πληθωρισμός κατέγραψε εξάλλου τον Αύγουστο 2019 περαιτέρω σημαντική υποχώρηση, περιορισθείς στο επίπεδο του 4,91% σε ετήσια βάση, έναντι 5,9% τον Ιούλιο, 6,4% τον Ιούνιο, 7,83% το Μάιο και 8,11% τον Απρίλιο, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι τον Αύγουστο 2018, ο δείκτης πληθωρισμού στην Αίγυπτο είχε ανέλθει σε 14,24% σε ετήσια βάση. Η εκ νέου πτώση του επιπέδου του πληθωρισμού τον Αύγουστο έχει οδηγήσει αρκετούς εγχώριους οικονομικούς αναλυτές να προβλέψουν αυξημένη πιθανότητα περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων αναφοράς από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου κατά 100 με 150 μονάδες βάσης, κατά την επικείμενη συνεδρίαση της νομισματικής της επιτροπής, στις 26/9.

Μακροοικονομικές προβλέψεις της αιγυπτιακής κυβέρνησης για το έτος 2019/20

Σύμφωνα με στοιχεία τα οποία συνέλεξε και δημοσίευσε σε πρόσφατη έκθεσή του ο διεθνής συμβουλευτικός οίκος PricewaterhouseCoopers (PwC), το αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ότι κατά το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20) τα φορολογικά έσοδα θα αντιπροσωπεύουν το 14% του ΑΕΠ, ενώ κατά τα δύο προσεχή οικονομικά έτη (2020/21 & 2021/22) αναμένεται να αντιπροσωπεύουν ποσοστά 14,3% και 14,5% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών φέρεται να προβλέπει πως το ύψος των μεταναστευτικών εμβασμάτων θα αντιπροσωπεύσει το 8,5% του ΑΕΠ το έτος 2019/20, έναντι 9% το έτος 2018/19, ενώ για τα έσοδα από τον τουρισμό εκτιμά πως αυτά θα αντιπροσωπεύσουν το 4,2% του ΑΕΠ κατά το τρέχον οικονομικό έτος, έναντι 4,1% του ΑΕΠ το προηγούμενο. Επίσης, κατά την PwC, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναμένει ότι οι επενδύσεις, τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές, θα συνεισφέρουν στο ΑΕΠ του τρέχοντος οικονομικού έτους κατά 2,5% και οι καθαρές εξαγωγές κατά 2,3%, έναντι 1,9% το 2018/19 και 1,7% το 2017/18.

Στο επίπεδο των EGP4,205 τρισ. το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου (3.2019)

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), το εσωτερικό χρέος της χώρας ανήλθε σε επίπεδο EGP4,205 τρισ. (\$258,6 δισ. με τρέχουσες ισοτιμίες) στο τέλος Μαρτίου 2019, έναντι EGP4,108 τρισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2018, EGP3,696 τρισ. στο τέλος Ιουνίου 2018 (που συμπίπτει με το τέλος του οικονομικού έτους 2017/18) και EGP3,538 τρισ. στο τέλος Μαρτίου 2018. Το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου στο τέλος Μαρτίου 2019 αντιπροσώπευε ποσοστό 79% του ΑΕΠ, έναντι ποσοστού 77,1% στο τέλος Δεκεμβρίου, 83,3% στο τέλος Ιουνίου και 79,7% στο τέλος Μαρτίου 2018. Το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης αντιστοιχούσε στο τέλος Μαρτίου 2019 σε EGP3,631 τρισ., αντιπροσωπεύοντας το 86,3% του συνολικού εσωτερικού χρέους, αυξημένο κατά EGP630 δισ. έναντι του τέλους Μαρτίου 2018.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Συμφωνία Αιγύπτου-Βρετανίας για ίδρυση παραρτήματος του London School of Economics στη νέα πρωτεύουσα

Όπως ανέφεραν εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα, στις 10/9 υπεγράφη στο Λονδίνο αιγυπτιο-βρετανική συμφωνία για την ίδρυση παραρτήματος του παγκοσμίου φήμης βρετανικού οικονομικού πανεπιστημίου London School of Economics στη νέα διοικητική πρωτεύουσα. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του αιγυπτιακού Υπουργείου Εξωτερικών,

«η εν λόγω συμφωνία εμπίπτει στο πλαίσιο υλοποίησης του αναπτυξιακού προγραμματισμού της αιγυπτιακής κυβέρνησης με χρονικό ορίζοντα το έτος 2030 (“Egypt’s 2030 Vision”), που προβλέπει, μεταξύ άλλων, την προσέλκυση παραρτημάτων μεγάλων, διεθνούς κύρους πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, προς αναβάθμιση των υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χώρα».

Το υπουργικό συμβούλιο εγκρίνει νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Όπως ανέφερε στον εγχώριο οικονομικό Τύπο ο εκπρόσωπος της αιγυπτιακής Προεδρίας κ. Rady στις 10/9, το υπουργικό συμβούλιο της χώρας, κατόπιν σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε με την παρουσία του Προέδρου κ. Al Sisi, ενέκρινε νέο θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Το σχετικό νομοσχέδιο προβλέπει επίσης τη σύσταση ανεξάρτητης κρατικής ρυθμιστικής Αρχής, η οποία θα εποπτεύει το νέο σύστημα, καθώς επίσης θα είναι αρμόδια για την προσέλκυση επενδύσεων στον εν λόγω τομέα δραστηριότητας. Κατά τα οικονομικά δημοσιεύματα, η στρατηγική της αιγυπτιακής κυβέρνησης στοχεύει στη σύσταση ευρείας κοινοπραξίας μεγάλων εγχώριων εταιρειών οι οποίες θα αναλάβουν την υλοποίηση του νέου συστήματος, με εκτιμώμενο επενδυτικό κόστος της τάξεως των EGP3,5 δις. Το νέο σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, το οποίο θα εφαρμοστεί σε πρώτη φάση πιλοτικά σε πέντε περιφέρειες (Κάιρο, Sharqiya, Ισμαηλία, Πορτ Σαΐντ και Beni Suef), θα περιλαμβάνει τη συλλογή, επεξεργασία και ανακύκλωση των αποβλήτων, σε συνδυασμό με την καύση των υπολειμμάτων αποβλήτων που παραμένουν στους χώρους υγειονομικής ταφής. Στη δικαιοδοσία του περιλαμβάνονται όλες οι μορφές στερεών αποβλήτων: αγροτικά, βιομηχανικά, επικίνδυνα στερεά απόβλητα.

Όπως ανέφερε εξάλλου ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή Αρχή Νέων Αστικών Κοινοτήτων (NUCA) υπέγραψε πολύ πρόσφατα μνημόνιο συνεργασίας με τους ομίλους Orascom Construction και BESIX Group (βελγικός κατασκευαστικός όμιλος, στο μετοχικό κεφάλαιο του οποίου η Orascom μετέχει με μερίδιο 50%), για τη δημιουργία μονάδας παραγωγής ενέργειας από απόβλητα, στο Δυτικό Κάιρο, με κύριο σκοπό την εναλλακτική τροφοδότηση με ηλεκτρική ενέργεια των μονάδων παραγωγής τσιμέντου που βρίσκονται στις περιοχές 6th of October και Sheikh Zayed.

Συμφωνία Αιγύπτου-Παγκόσμιας Τράπεζας για χρηματοδοτήσεις ύψους \$500 εκατ.

Στις 11/9, η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr υπέγραψε συμφωνία με την αρμόδια για την Αίγυπτο διευθύντρια της Παγκόσμιας Τράπεζας κα Wes, για την παροχή χρηματοδοτήσεων ύψους \$500 εκατ. για την υλοποίηση της δεύτερης φάσης των δύο μεγάλων κυβερνητικών προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας με τίτλους “Takaful” και “Karama”. Η πρώτη δόση των εν λόγω χρηματοδοτήσεων, ύψους \$200 εκατ., θα εκταμιευθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21), ενώ το υπόλοιπο θα εκταμιευθεί σε δύο ισόποσες δόσεις των \$150 εκατ., κατά τα οικονομικά έτη 2021/22 και 2022/23. Παρόντες κατά την υπογραφή της συμφωνίας ήταν επίσης τόσο ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, όσο και η Υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης κα Wali. Όπως δήλωσε η Υπουργός Επενδύσεων κα Nasr, η πρώτη φάση των ανωτέρω προγραμμάτων στήριξης των οικονομικά ευάλωτων κοινωνικών ομάδων προσέφερε στήριξη σε 1 εκατ. αιγυπτιακές οικογένειες –ή περίπου 9,5 εκατ. πολίτες- εκ των οποίων ποσοστό 88% ήταν γυναίκες. Κατά την Υπουργό, η δεύτερη φάση αναμένεται να ενισχύσει το δίκτυο κοινωνικής προστασίας για ακόμη 12,8 εκατ. πολίτες, εντός περιόδου τριετίας. Σύμφωνα εξάλλου με την Υπουργό Κοινωνικής Αλληλεγγύης κα Wali, η δεύτερη φάση υλοποίησης των προγραμμάτων “Takaful” και “Karama” αποσκοπεί αφ’ ενός στην επέκταση του πεδίου δράσεων αυτών και αφ’ ετέρου στη μετατροπή των σχετικών κοινωνικών επιδομάτων που καταβάλλονται σήμερα σε μετρητά, σε περισσότερο αποτελεσματικά επιδόματα, τα οποία θα βασίζονται σε κριτήρια παραγωγικότητας, με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης. Σημειώνεται ότι τα προγράμματα κοινωνικής προστασίας “Takaful” και “Karama” εκκίνησαν το έτος 2015, απολαμβάνοντας ενισχύσεων της τάξεως

των \$400 εκατ. από την Παγκόσμια Τράπεζα και αποτελούν τη μεγαλύτερη επένδυση του αιγυπτιακού κράτους στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

Στο Κάιρο οι διαβουλεύσεις για το μεγάλο αιθιοπικό φράγμα στις 15/9/2019

Στις 15 και 16/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση φιλοξένησε γύρο εξαμερών διαβουλεύσεων των Υπουργών Υδάτινων Πόρων και Εξωτερικών της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας και του Σουδάν, επί του ζητήματος των επιπτώσεων του υπό κατασκευή μεγάλου υδροηλεκτρικού Αιθιοπικού Φράγματος της Αναγέννησης (GERD) στην τρέχουσα κατανομή των υδάτων του Νείλου. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις ασχολήθηκαν επίσης με το ζήτημα της διαδικασίας και του χρονοδιαγράμματος πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος, καθώς και του τρόπου λειτουργίας του. Σε σχετική ενημέρωση που παρείχε –πριν τις διαβουλεύσεις- το αιγυπτιακό ΥΠΕΞ στους εδώ πρέσβεις των κρατών μελών της Ε.Ε., επισημάνθηκε η δυσαρέσκεια της αιγυπτιακής κυβέρνησης για το γεγονός ότι οι τριμερείς διαπραγματεύσεις Αιγύπτου-Αιθιοπίας-Σουδάν βαίνουν ιδιαίτερα μακροχρόνιες. Επισημάνθηκε επίσης η πρόσφατη επίδοση αιγυπτιακής πρότασης σχετικής με το χρονοδιάγραμμα για την πλήρωση της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος και για τον τρόπο λειτουργίας αυτού κατά τις περιόδους πλημμυρών και ξηρασίας. Οι ως άνω διαβουλεύσεις μεταξύ των τριών χωρών για τη ρύθμιση του ζητήματος του μεγάλου αιθιοπικού Φράγματος υποτίθεται ότι σηματοδότησαν την εκκίνηση νέου γύρου τριμερών διαπραγματεύσεων, οι οποίες είχαν ανασταλεί εδώ και πολλούς μήνες. Όπως δήλωσε σχετικά ο Αιγύπιος ΥΠΕΞ κ. Shoukry στις 15/9, «τα συμφέροντα της Αιγύπτου ενδέχεται να υποστούν βλάβη εφ’ όσον οι τρεις πλευρές δεν καταλήξουν σε ικανοποιητική συμφωνία».

Όπως ανέφερε μετά τις διαβουλεύσεις του Καΐρου ο εγχώριος Τύπος, η Αιθιοπία φέρεται να έχει απορρίψει την αιγυπτιακή πρόταση που περιελάμβανε χρονοδιάγραμμα βραδύτερης πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές, η αιθιοπική κυβέρνηση έχει –ανεπίσημα- χαρακτηρίσει την αιγυπτιακή πρόταση μη ρεαλιστική και θέτουμε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του όλου έργου κατασκευής του Φράγματος και αξιοποίησής του για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, έχει καλέσει δε τα λοιπά μέρη σε συζητήσεις επί της δικής της πρότασης, για πλήρωση του Φράγματος και πλήρη λειτουργία αυτού έως το έτος 2023.

Σύμφωνα πάντως με ανακοινωθέν του αιγυπτιακού Υπουργείου Υδάτινων Πόρων & Άρδευσης, «στη διάρκεια των διαβουλεύσεων του Καΐρου, η αιθιοπική πλευρά αρνήθηκε να συζητήσει επί της ουσίας την αιγυπτιακή πρόταση». Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, εμπειρογνώμονες από την Αίγυπτο, την Αιθιοπία και το Σουδάν αναμένεται να διεξάγουν τεχνικές συνομιλίες στο Χαρτούμ κατά την περίοδο 30/9-3/10, ενώ αμέσως μετά, το διήμερο 4-5/10 αναμένεται νέα, επείγουσα συνάντηση των Υπουργών Υδάτων των τριών χωρών, σε μία προσπάθεια γεφύρωσης των μεταξύ τους διαφορών.

Αναπτυξιακό ρυθμό της τάξεως του 8% ως το 2022 βλέπει η αιγυπτιακή κυβέρνηση

Όπως δήλωσε στις 15/9 ο Αιγύπιος Π/Θ κ. Madbouly στο πλαίσιο ανοίγματος της 43^{ης} διάσκεψης των διοικητών των κεντρικών τραπεζών και των νομισματικών Αρχών των αραβικών χωρών που έλαβε χώρα στο Κάιρο, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσδοκά ότι ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα αυξηθεί σταδιακά και θα φθάσει το 8% έως το έτος 2022». Σημειώνεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης που καταγράφηκε κατά το παρελθόν οικονομικό έτος (2018/19) ήταν της τάξεως του 5,6%. Ο κ. Madbouly ανέφερε χαρακτηριστικά ότι η κυβέρνηση θεωρεί ως βασικά μέσα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, την επέκταση υφιστάμενων και τη δημιουργία νέων επενδυτικών ζωνών, καθώς και την απλοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση του κόστους για τη σύσταση νέων επιχειρήσεων στη χώρα.

Κλείσιμο προγράμματος για την ενίσχυση του εμπορίου στην Αίγυπτο (TDMEP)

Στις 15/9 έλαβε χώρα σε αίθουσα κεντρικού ξενοδοχείου του Καΐρου η τελετή κλεισίματος μεγάλου προγράμματος τεχνικής βοήθειας υπό τον τίτλο “Trade & Domestic Market Enhancement Programme» (TDMEP), το οποίο «έτρεχε» στην Αίγυπτο κατά την τελευταία

πενταετία, χρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε. με κονδύλια ύψους €20 εκατ., και στο οποίο μετείχαν –συγκεκριμένα στο σκέλος του που αφορούσε το εξωτερικό εμπόριο και τις εξαγωγές- μερικοί Έλληνες εμπειρογνώμονες, μεταξύ των οποίων ο Δρ. Γ. Μυρογιάννης, ως επικεφαλής (“team leader”). Το εν λόγω πρόγραμμα, το οποίο επισημοποιήθηκε στο τέλος του 2012 δια συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών, είχε ως σκοπό την υποβοήθηση του αιγυπτιακού Υπουργείου Εμπορίου στην υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την καλύτερη ενσωμάτωση της Αιγύπτου στο διεθνές οικονομικό σύστημα. Το πρόγραμμα είχε επίσης σκοπό την αναδιάρθρωση του ιδίου του Υπουργείου, καθώς και την ενίσχυση των ψηφιακών του δυνατοτήτων.

Στην τελετή κλεισίματος, η αιγυπτιακή κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από το Βοηθό Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Таha, ο οποίος ανέφερε ότι «το πρόγραμμα συνεισέφερε στην υλοποίηση μεγάλων και ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων στο εν λόγω Υπουργείο, μεταξύ των οποίων η εκπόνηση στρατηγικής για το εμπόριο και τη βιομηχανία για την περίοδο 2016-2020, η απλούστευση και επίσπευση των διαδικασιών για την έκδοση βιομηχανικών αδειών, καθώς και η επιλογή συγκεκριμένων βιομηχανικών-εξαγωγικών κλάδων που πρέπει να ενισχυθούν». Κατά τον κ. Таha, «το πρόγραμμα πέτυχε να αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική για την προώθηση σημαντικών και ανταγωνιστικών κλάδων της αιγυπτιακής βιομηχανίας –κλωστοϋφαντουργικών, τροφίμων, δομικών υλικών, χημικών και προϊόντων χειροτεχνίας- και των εξαγωγών αυτών σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, ενώ συνέβαλε επίσης στη δημιουργία της νέας Αρχής Ανάπτυξης των Εξαγωγών (Export Development Authority – EDA), αλλά και στη βελτίωση της λειτουργίας της Αρχής Βιομηχανικής Ανάπτυξης (Industrial Development Authority – IDA)». Κατά τη διάρκεια της τελετής κλεισίματος του προγράμματος, η επικεφαλής του τμήματος αναπτυξιακών projects του Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας κα Khallaf ανέφερε ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει ήδη έρθει σε συμφωνία με την Ε.Ε. για τη χρηματοδότηση της δεύτερης φάσης του TDMEP, η οποία σχεδιάζεται να έχει ξεκινήσει έως το έτος 2021.

Ενδιαφέρον ξένων επενδυτών για το πρόγραμμα ανάκτησης 1,5 εκατ. feddans

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του επικεφαλής του κρατικού φορέα ο οποίος ασχολείται με το κυβερνητικό πρόγραμμα ανάκτησης εκτάσεων 1,5 εκατ. feddans αγροτικής γης, Al-Reef Al-Masry (Egyptian Countryside Development Company), κ. Hanoura, τρεις όμιλοι του εξωτερικού έχουν υποβάλει προσφορές για την ανάπτυξη γαιών στο πλαίσιο του προγράμματος. Συγκεκριμένα, ο σαουδαραβικός όμιλος Dallah Al-Baraka προσβλέπει στην αξιοποίηση έκτασης 25 χιλ. feddans στην περιοχή Al Maghrah, με σκοπό την καλλιέργεια ελιών και την εκτροφή πουλερικών. Επιπλέον, ο εδρεύων στο Χαρτούμ του Σουδάν φορέας Arab Authority for Agricultural Investment and Development (AAID) έχει υποβάλει προσφορά για έκταση 50 χιλ. feddans δυτικά της Minya, ενώ κοινοπραξία Αιγυπτίων επιχειρηματιών που εδρεύουν στο Ομάν έχει υποβάλει προσφορά για αξιοποίηση έκτασης 5 χιλ. feddans για εγκατάσταση αγροτικής εκμετάλλευσης. Τέλος, ο κ. Hanoura ανακοίνωσε ότι πρόσφατα η Al-Reef Al-Masry έχει διαθέσει έκταση 19 χιλ. feddans δυτικά της Minya σε ινδικό όμιλο του κλάδου βαμβακοκαλλιέργειας και κλωστοϋφαντουργίας.

Ολοκλήρωση εργασιών στην ελεύθερη ζώνη του Nasr City

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 16/9 ο Αιγύπιος Π/Θ κ. Madbouly, συνοδευόμενος από την Υπουργό Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, τον Υπουργό Τοπικής Ανάπτυξης κ. Shaarawy, τον Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, τον κυβερνήτη της περιφέρειας Καΐρου κ. Abdel-Hafez και τον εκτελούντα καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου στη Γενική Αρχή Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI) κ. Abdel Wahab, επισκέφθηκε την ελεύθερη ζώνη στην περιοχή Nasr City του Καΐρου, στην οποία μόλις έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες επέκτασης, αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης / αυτοματοποίησης των υποδομών της. Όπως ανέφερε η Υπουργός Επενδύσεων κα Nasr, η ελεύθερη ζώνη του Nasr City φιλοξενεί στην τρέχουσα περίοδο 206 επενδυτικά σχέδια, με κεφάλαια ύψους \$3,8 δισ., συνολικές επενδύσεις αξίας

\$6,8 δισ. και συνολική αξία οικονομικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών, ύψους \$1,8 δισ. κατά το παρελθόν οικονομικό έτος.

Η Αίγυπτος σπουδαιότερος επενδυτικός προορισμός στην Αφρική και για το 2020

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η νοτιοαφρικανική επενδυτική τράπεζα Rand Merchant Bank (RMB) στην έκθεσή της “Where to Invest in Africa 2020”, η Αίγυπτος αποτελεί για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το σπουδαιότερο επενδυτικό προορισμό στην αφρικανική ήπειρο, με σημαντικές βελτιώσεις στο επιχειρηματικό και το επενδυτικό κλίμα, καθώς και με ισχυρή ανάπτυξη των εγχώριων βιομηχανικών κλάδων.

Οικονομικός Διάλογος Ε.Ε. – Αιγύπτου (17 & 18 Σεπτεμβρίου 2019)

Στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου, στο αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών, έλαβε χώρα η 10^η συνάντηση Οικονομικού Διαλόγου Ε.Ε.-Αιγύπτου, την έναρξη της οποίας κήρυξαν από αιγυπτιακής πλευράς ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Kouchouk και από πλευράς Ε.Ε. ο επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε., Πρέσβης κ. Surkos και η διευθύντρια της DG ECFIN κα Flores. Οι συζητήσεις στο πλαίσιο της συνάντησης εστίασαν στις εξής θεματικές ενότητες: (α) μακροοικονομική κατάσταση, δημοσιονομική πολιτική και μεταρρυθμίσεις, νομισματική πολιτική και πολιτικές του χρηματοοικονομικό τομέα στην Αίγυπτο, (β) μακροοικονομική κατάσταση και δημοσιονομική πολιτική στην Ε.Ε., καθώς και αναπτυξιακή βοήθεια της Ε.Ε. προς την Αίγυπτο, και (γ) πολιτικές κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στην Αίγυπτο.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 18/9 ο επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. Πρέσβης κ. Surkos και ο αρμόδιος για τις διεθνείς σχέσεις του Υπουργείου Ανώτερης Εκπαίδευσης & Επιστημονικής Έρευνας κ. Shinawi, υπέγραψαν εφαρμοστική συμφωνία για την υλοποίηση της ευρύτερης συμφωνίας συνεργασίας που είχε υπογράψει η αιγυπτιακή κυβέρνηση με την Ευρ. Επιτροπή στο τέλος Ιουλίου 2017, στο πλαίσιο μεγάλου κοινοτικού προγράμματος για την έρευνα και την καινοτομία στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA).

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ξεπέρασαν το επίπεδο των EGP4 δισ. οι καταθέσεις τον Ιούνιο 2019

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), οι εγχώριες τραπεζικές καταθέσεις στο τέλος Ιουνίου 2019 εμφανίστηκαν αυξημένες σε μηνιαία βάση κατά EGP95,47 δισ., ανερχόμενες σε EGP4,007 τρισ., έναντι EGP3,912 τρισ. το Μάιο. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων τον Ιούνιο 2019 ανήλθε σε 11,97%, έναντι ρυθμού 11,34% που είχε καταγραφεί το Μάιο.

Σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, οι συνολικές καταθέσεις του κράτους στις τράπεζες ανήλθαν στο τέλος Ιουνίου 2019 σε EGP610,45 δισ., έναντι EGP591,88 δισ. το Μάιο. Αντίστοιχα, οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα ανήλθαν στο τέλος Ιουνίου 2019 σε EGP3,396 τρισ., αυξημένες έναντι των EGP3,320 τρισ. το Μάιο. Οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις σε εγχώριο νόμισμα στο τέλος Ιουνίου 2019 ανήλθαν σε EGP3,176 τρισ., ενώ εκείνες σε συνάλλαγμα ανήλθαν σε EGP830,5 δισ. Οι καταθέσεις των νοικοκυριών αντιπροσώπευαν στο τέλος Ιουνίου 2019 το 80,4% των συνολικών τραπεζικών καταθέσεων, κατέχοντας το 83,6% των συνολικών καταθέσεων σε εγχώριο νόμισμα και το 67,7% των καταθέσεων σε συνάλλαγμα.

Σε EGP2,028 τρισ. τα κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια εις χείρας επενδυτών

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα το Υπουργείο Οικονομικών, η συνολική αξία των εγχώριως εκδοθέντων εντόκων γραμματίων του δημοσίου και ομολόγων που βρίσκονται εις χείρας επενδυτών ανέρχεται –στο τέλος Αυγούστου τρέχοντος έτους- σε EGP2,028 τρισ. (έναντι EGP1,97 τρισ. στο τέλος Ιουλίου), εκ των οποίων EGP1,213 τρισ. αφορά έντοκα γραμμάτια και EGP814,973 δισ. ομόλογα. Κατά το Υπουργείο Οικονομικών, οι μεγαλύτεροι επενδυτές σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα είναι οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην χώρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου, οι περίοδοι

ωρίμανσης των προς εξόφληση εντόκων γραμματίων που βρίσκονται εις χείρας επενδυτών φθάνουν έως τον Οκτώβριο 2020, ενώ οι αντίστοιχες των ομολόγων φθάνουν σε χρονικό ορίζοντα έως το Μάιο 2029. Κατά το Υπουργείο, οι αποδόσεις των αιγυπτιακών κρατικών ομολόγων εις χείρας επενδυτών κυμαίνονται μεταξύ 11,4% και 18,75%, με μέση απόδοση 15,029%. Επίσης, το Υπουργείο Οικονομικών γνωστοποίησε ότι η συνολική αξία των ομολόγων που έχουν εκδοθεί σε δολάρια και ευρώ και διατεθεί σε επενδυτές μέσω των διεθνών αγορών ανέρχεται σε \$23,21 δισ. και €4 δισ., αντίστοιχα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Συμφωνία Telecom Egypt-Ericsson για δημιουργία κέντρου κατάρτισης & καινοτομίας
Όπως ανέφερε πρόσφατα ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος κρατικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος της Αιγύπτου, Telecom Egypt και ο σουηδικός όμιλος τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας & εξοπλισμού Ericsson υπέγραψαν στις 11/9 συμφωνία συνεργασίας για την από κοινού δημιουργία κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και εργαστηρίου καινοτομίας για νέους, στην Αίγυπτο. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, «σκοπό της συμφωνίας αποτελεί η δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος εργασίας για νέους που απασχολούνται στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας στην Αίγυπτο, η υποστήριξη των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων και η προώθηση της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης και ρομποτικής στη χώρα». Με βάση τη συμφωνία, η Telecom Egypt πρόκειται να παράσχει τις σχετικές τεχνολογικές υποδομές και η Ericsson το λογισμικό και τις τηλεπικοινωνιακές συσκευές για τη λειτουργία του κέντρου.

32^η έκδοση της διεθνούς έκθεσης γεωργικού εξοπλισμού & εφοδίων SAHARA

Κατά το διάστημα 9-12 Σεπτεμβρίου έλαβε χώρα στο νέο διεθνές εκθεσιακό κέντρο Καΐρου η 32^η έκδοση της διεθνούς έκθεσης γεωργικού εξοπλισμού και εφοδίων για τη γεωργία (λιπασμάτων, χημικών προϊόντων, πολλαπλασιαστικού υλικού κ.α.) SAHARA EXPO 2019. Στη φετινή έκθεση μετείχαν 213 εκθέτες από 36 χώρες, με αξιόλογες εθνικές συμμετοχές κυρίως από την Κίνα και την Τουρκία. Στη φετινή έκδοση της έκθεσης SAHARA μετείχε μία ελληνική επιχείρηση από τη Βόρεια Ελλάδα (ΒΙΠΕ Σίνδου), συγκεκριμένα η Agrodrip ABEE, που ειδικεύεται στην κατασκευή και εγκατάσταση αρδευτικών συστημάτων και εξοπλισμού.

Προώθηση του αιγυπτιακού κλάδου τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat στη διάρκεια του διεθνούς οικονομικού συνεδρίου EuroMoney που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 9/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναμένεται να εγκαινιάσει επτά τεχνολογικά πάρκα εντός πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ανά την επικράτεια της χώρας, συνολικού εκτιμώμενου κόστους EGP1 δισ. Ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι το κράτος σκοπεύει να συνεισφέρει με δικά του κονδύλια προς ενίσχυση του ειδικού ταμείου για την υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων από κλάδους υψηλής τεχνολογίας (“Fintech Fund”) που σχεδιάζει να ενεργοποιήσει η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) κατά το προσεχές έτος, το οποίο προγραμματίζεται να διαθέτει κεφάλαιο μεταξύ \$50 και \$100 εκατ. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Talaat, ο κλάδος τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής μεγεθύνθηκε κατά 16% το οικονομικό έτος 2018/19, αντιπροσώπευε το 3,2% του αιγυπτιακού ΑΕΠ και οι εξαγωγές του ανήλθαν σε \$2,6 δισ., ενώ στόχο της κυβέρνησης αποτελεί η αύξηση του μεριδίου του κλάδου στο ΑΕΠ στο 4% εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Όπως ανέφερε εξάλλου η επικεφαλής της κρατικής Information Technology Industry Development Agency (ITIDA), κα El Gohary, στη διάρκεια της εναρκτήριας ομιλίας της σε διάσκεψη για το ηλεκτρονικό εμπόριο που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 17/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει υιοθετήσει στρατηγική με σκοπό την εισαγωγή των πλέον προωθημένων τεχνολογιών ηλεκτρονικού εμπορίου και ψηφιακών συναλλαγών στη χώρα.

Το 9^ο του επενδυτικό συνέδριο διοργανώνει ο αιγυπτιακός όμιλος EFG Hermes

Στο διάστημα 9-12 Σεπτεμβρίου, η αιγυπτιακή περιφερειακή επενδυτική τράπεζα EFG Hermes διοργάνωσε στο Λονδίνο (Emirates Stadium) το ένατο μεγάλο ετήσιο επενδυτικό συνέδριό της με τίτλο “9th Annual London Conference”. Το εν λόγω συνέδριο, που επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στις αγορές της Β. Αφρικής και Μ. Ανατολής, καθώς επίσης και στις λιγότερο αναπτυγμένες αναδυόμενες αγορές, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επενδυτικά συνέδρια που πραγματοποιούνται στη Βρετανία, συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον διεθνών επιχειρηματικών ομίλων και επενδυτών και χρησιμεύοντας ως «γέφυρα» μεταξύ των διεθνών επενδυτικών κεφαλαίων και των κατά τόπους επενδυτικών ευκαιριών. Σύμφωνα με τους Αιγύπτιους διοργανωτές, το φετινό συνέδριο προσέλκυσε 360 εκπροσώπους 182 διεθνών θεσμικών επενδυτών και επενδυτικών ταμείων, που διαχειρίζονται συνολικά περιουσιακά στοιχεία ύψους \$14 τρις., καθώς και εκπροσώπους 177 μεγάλων διεθνών ομίλων, οι οποίοι αναζητούν νέες ευκαιρίες για επενδυτικές τοποθετήσεις στις ανωτέρω αγορές.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Μνημόνιο συνεργασίας για ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου “Baron Empain”

Όπως ανέφερε στα μέσα Σεπτεμβρίου ο εγχώριος Τύπος, οι κυβερνήσεις της Αιγύπτου και του Βελγίου υπέγραψαν διμερές μνημόνιο συνεργασίας για την αποκατάσταση και ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου “Baron Empain” στην Ηλιούπολη του Καΐρου, με χρηματοδοτήσεις της τάξεως των EGP16 εκατ., στο πλαίσιο διμερούς προγράμματος αναπτυξιακών δανειακών χρηματοδοτήσεων (“debt swap agreement”). Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, το μνημόνιο περιλαμβάνει επίσης σχεδιασμό διαχείρισης και συντήρησης του παλατιού “Baron Empain”. Όπως δήλωσε σχετικά η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, η οποία υπέγραψε το μνημόνιο με την εδώ Πρέσβη του Βελγίου κα De Cartier, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση σκέπτεται να διευρύνει και αξιοποιήσει περισσότερο τα δανειακά προγράμματα τύπου “debt swap” που υπάρχουν με τη Γερμανία, την Ιταλία και το Βέλγιο, μέσω των οποίων μπορούν οι δανειακές χρηματοδοτήσεις να επενδύονται σε σημαντικά έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα στη χώρα». Σημειώνεται ότι το παλάτι “Baron Empain” – οι εργασίες αποκατάστασης του οποίου ξεκίνησαν το έτος 2017- κτίστηκε στο τέλος του 19^{ου} αιώνα από τον Βέλγο εκατομμυριούχο και ιδρυτή της συνοικίας της Ηλιούπολης στο Κάιρο, Edouard Louis Joseph.

Η Telecom Egypt εργάζεται εντατικά στη νέα διοικητική πρωτεύουσα

Ο μεγάλος κρατικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος της Αιγύπτου, Telecom Egypt, έχει ξεκινήσει ήδη στις αρχές Σεπτεμβρίου να εργάζεται στη νέα διοικητική πρωτεύουσα, εκτελώντας το μεγάλο έργο ανάπτυξης του τηλεπικοινωνιακού δικτύου και των ψηφιακών υποδομών αυτής, εκτιμώμενου επενδυτικού κόστους EGP40 δισ. (περίπου \$2,4 δισ.), αφού υπέγραψε σχετική συμφωνία με την εταιρεία η οποία διαχειρίζεται τη νέα πρωτεύουσα, New Administrative Capital Company for Urban Development (NACCUD). Σύμφωνα εξάλλου με σχετική δήλωση του διευθύνοντος συμβούλου της, κ. Hamed, η Telecom Egypt αναμένεται να έχει ολοκληρώσει το δίκτυο τηλεπικοινωνιακών και ψηφιακών υπηρεσιών στη συνοικία της νέας πρωτεύουσας όπου θα στεγάζονται τα κυβερνητικά κτίρια, έως το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2020.

Οι όμιλοι Orascom & Siemens θα ανακατασκευάσουν ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες στο Ιράκ

Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, κοινοπραξία αποτελούμενη από τον αιγυπτιακό κατασκευαστικό όμιλο Orascom Construction και το μεγάλο γερμανικό ενεργειακό όμιλο Siemens υπέγραψε με την ιρακινή κυβέρνηση συμφωνία για την ανακατασκευή συγκροτήματος δύο μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με βάση το φυσικό αέριο, συνολικής ισχύος 1,6 GW, στην πληγείσα από τον πολυετή πόλεμο πόλη Baiji, βορείως της Βαγδάτης. Το έργο, επενδυτικού κόστους περίπου \$1,3 δισ. με βάση πηγές της ιρακινής κυβέρνησης, αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός περιόδου 28 μηνών

από την οριστικοποίηση του σχήματος χρηματοδότησης, ενώ η κοινοπραξία Orascom-Siemens θα το εκτελέσει επί τη βάσει σχήματος “EPC+Finance” (ήτοι, σχεδιασμού, δημοπράτησης, κατασκευής και χρηματοδότησης του έργου). Σημειώνεται ότι η Orascom υπήρξε κατασκευάστρια των υφιστάμενων ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων του συγκροτήματος στο Βαϊτζι, οι οποίες υπέστησαν σοβαρές ζημιές στη διάρκεια του πολέμου ενάντια στις δυνάμεις του «ισλαμικού κράτους».

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Εκκίνηση στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου ΗΠΑ-Αιγύπτου

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αμερικανού Υφυπουργού Ενέργειας κ. Brouillette, στο πλαίσιο της πρόσφατης τριήμερης επίσκεψής του στο Κάιρο, στις 12/9 κηρύχθηκε η εκκίνηση πρωτοβουλίας στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου μεταξύ ΗΠΑ και Αιγύπτου, παρουσία των Αιγυπτίων Υπουργών Πετρελαίου και Ηλεκτρισμού, κ.κ. El-Molla και Shaker, αντίστοιχα, καθώς και του επικεφαλής της κρατικής εταιρείας ηλεκτρισμού (EEHC), κ. El Desouky. Κατά τον κ. Brouillette, ο διμερής ενεργειακός διάλογος –που βασίζεται σε σχετικό μνημόνιο συνεργασίας που υπεγράφη τον περασμένο Ιούλιο (26/7) στο περιθώριο της συμμετοχής του Αμερικανού Υπουργού Ενέργειας κ. Perry στη σύνοδο του East Mediterranean Gas Forum στο Κάιρο- εστιάζει το ενδιαφέρον του στην ανάπτυξη των κλάδων πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των τεχνολογιών παραγωγής, εξοικονόμησης και αξιοποίησης ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Αμερικανός Υφυπουργός δήλωσε επίσης ότι «οι δύο χώρες θα χρησιμοποιήσουν το διμερή διάλογο προκειμένου να ενισχύσουν τη μεταξύ τους συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως η ενδυνάμωση του διμερούς εμπορίου ενεργειακών προϊόντων, η ενίσχυση της τεχνογνωσίας στον ενεργειακό τομέα, η προώθηση τεχνολογιών καθαρού άνθρακα για την παραγωγή ενέργειας, η ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η προώθηση τεχνολογιών πράσινων κτιρίων, έξυπνων δικτύων». Ο κ. Brouillette ανέφερε επίσης ότι η εκκίνηση του διμερούς στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου με την Αίγυπτο επαναβεβαιώνει την αμερικανική στήριξη τόσο της πρωτοβουλίας του East Mediterranean Gas Forum (EMGF), όσο και του στόχου της ανάδειξης της Αιγύπτου σε περιφερειακό κόμβο για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια.

El-Molla: ως το τέλος 2019 ξεκινούν οι φορτώσεις φ/α από Ισραήλ

Όπως ανέφερε ο Αιγύπτιος Υπουργός Πετρελαίου κ. Al-Molla στο πλαίσιο του 24^{ου} “World Energy Congress” που έλαβε χώρα στο Άμπου Ντάμπι κατά το διάστημα 9-12/9, οι φορτώσεις ισραηλινού φυσικού αερίου με προορισμό την Αίγυπτο αναμένεται να ξεκινήσουν έως το τέλος του 2019, με αρχικές ποσότητες 200 εκατ. κ.π. ημερησίως, που θα αυξηθούν σε 500 εκατ. κ.π. ημερησίως κάποια στιγμή εντός του 2020. Ο κ. El-Molla αιτιολόγησε την καθυστέρηση στην έναρξη τροφοδότησης της Αιγύπτου με ισραηλινό φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα Tamar & Leviathan μέσω του αγωγού East Mediterranean Gas (EMG), ως οφειλόμενη κυρίως στην εμπλοκή αρκετών μερών στην υλοποίηση του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου. Θυμίζουμε ότι το Φεβρουάριο 2018, οι εταίροι των ανωτέρω ισραηλινών κοιτασμάτων, ισραηλινή Delek Drilling και αμερικανική Noble Energy, είχαν υπογράψει δύο συμφωνίες για την πώληση αερίου στην εταιρεία Dolphinus Holdings της Αιγύπτου, αξίας \$15 δισ. σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας. Περαιτέρω, το Σεπτέμβριο 2018, οι δύο ως άνω όμιλοι υπέγραψαν συμφωνία με τον Αιγύπτιο εταίρο τους East Gas Company (EGC) -θυγατρική εταιρεία της κρατικής EGAS με αντικείμενο τη μεταφορά φυσικού αερίου- για την απόκτηση μεριδίου 39% στην εταιρεία που διαχειρίζεται τον αγωγό EMG, μήκους 90 χλμ., ο οποίος ξεκινά από το Ισραήλ (Ashkelon) και φθάνει στη βόρεια Χερσόνησο του Σινά (Al Arish) υποθαλάσσια, ενώ από εκεί συνεχίζει ως υπέργειος αγωγός έως την περιοχή του Πορτ Σαΐντ.

Πρόσθετος παράγοντας που έχει ενδεχομένως δημιουργήσει καθυστέρηση στην ενεργοποίηση του αγωγού είναι το γεγονός ότι τον περασμένο Μάιο ο ταϊλανδέζικος κρατικός ενεργειακός όμιλος PTT Energy Resources, μεταξύ των σημερινών μετόχων του

αγωγού EMG με μερίδιο 25%, κατέθεσε σε διοικητικό δικαστήριο αγωγή κατά του αιγυπτιακού κράτους, διεκδικώντας αποζημιώσεις της τάξεως του \$1 δισ., με τον ισχυρισμό ότι από το έτος 2012 αυτό διέκοψε τις παραδόσεις φυσικού αερίου από τον εν λόγω αγωγό. Σημειώνεται πάντως ότι πολύ πρόσφατα, στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, εξαλείφθηκε ένας σημαντικός παράγοντας καθυστέρησης της έναρξης λειτουργίας του αγωγού EMG, καθώς η εταιρεία που τον διαχειρίζεται υπέγραψε συμφωνία προκειμένου να χρησιμοποιεί τερματικό σταθμό στο Ισραήλ, ο οποίος ανήκει στον όμιλο Europe Asia Pipeline Company (EAPC) που εδρεύει στο Ashkelon, με σκοπό να εξάγει το φυσικό αέριο στην Αίγυπτο. Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, η εταιρεία διαχείρισης του αγωγού EMG θα αναλάβει τη λειτουργία και συντήρηση του εν λόγω τερματικού σταθμού και θα καταβάλλει στον όμιλο EAPC «ενοίκιο» με βάση τις ποσότητες φυσικού αερίου που θα φορτώνονται στον αγωγό.

Ο κ. El-Molla ανακοίνωσε εξάλλου ότι η μονάδα υγροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης δεν πρόκειται να ξεκινήσει τη λειτουργία της πριν το τέλος του τρέχοντος έτους, με αρχικές ποσότητες εξαγωγών στα 500 εκατ. κ.π. ημερησίως, οι οποίες θα αυξηθούν σε 700 εκατ. κ.π. το 2020. Τέλος, ο Αιγύπτιος Υπουργός ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση προγραμματίζει νέο διαγωνισμό για έρευνες πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μεσόγειο εντός του πρώτου τριμήνου 2020, καθώς και άλλο διαγωνισμό για ανάλογες έρευνες εντός 8-12 περιοχών παραχώρησης, στη Δυτική Έρημο, τον κόλπο Σουέζ και την Ανατολική Έρημο, έως το τέλος του 2019.

Συμφωνία της EETC με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο ηλιακό συγκρότημα Benban

Όπως ανέφερε ο κλαδικός Τύπος στα μέσα Σεπτεμβρίου, η κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, EETC, κατέληξε σε συμφωνία με 32 ομίλους που εκτελούν έργα ανάπτυξης ηλιακών μονάδων στο γιγαντιαίο ηλιακό συγκρότημα Benban, πλησίον του Ασουάν, στην Άνω Αίγυπτο. Συγκεκριμένα, η EETC συμφώνησε με τον επιχειρηματικό σύνδεσμο των ανωτέρω ομίλων (Benban Solar Energy Developer Association), την καταβολή από πλευράς των δεύτερων ποσού ύψους EGP700 εκατ., ως μερική εξόφληση οφειλής τους συνολικού ύψους EGP1,9 δισ., που έχει δημιουργηθεί λόγω της αύξησης των τελών τα οποία πρέπει να καταβάλλονται από τις εταιρείες. Η εν λόγω οφειλή προβλέπεται βάσει των συμφωνιών επιμερισμού του κόστους (“cost-sharing” agreements) που διέπουν τα ηλιακά έργα που εκτελούνται στο συγκρότημα του Benban. Σημειώνεται ότι οι όμιλοι ανάπτυξης των ηλιακών μονάδων στο Benban αρνούνταν μέχρι πρότινος να καταβάλουν τις ανωτέρω οφειλές, οι οποίες προέκυψαν λόγω, κυρίως, των αυξήσεων του κόστους προμήθειας δομικών υλικών.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Έναρξη εφαρμογής απόφασης για διενέργεια ελέγχων σε εισαγωγές ηλιακών συστημάτων

Όπως ανέφερε στα μέσα Σεπτεμβρίου ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA) πρόκειται να ξεκινήσει, από τον επόμενο μήνα, να εφαρμόζει την από πέρσι θεσπισθείσα κυβερνητική απόφαση (του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar) που υποχρεώνει τους εισαγωγείς συστημάτων ηλιακής θέρμανσης και φωτοβολταϊκών κυττάρων να πραγματοποιούν ελέγχους λειτουργίας των προϊόντων, προτού αυτά γίνουν δεκτά στην Αίγυπτο.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με αρμόδιες κρατικές πηγές, οι εταιρείες που εισάγουν συστήματα ηλιακής ενέργειας θα υποχρεούνται να διεξάγουν ελέγχους / δοκιμές λειτουργίας των προϊόντων, μέσω εξουσιοδοτημένων εργαστηρίων του Οργανισμού Προτύπων & Ποιότητας (EOS), προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα αυτών, έναντι φυσικά της καταβολής ειδικών τελών στα εξουσιοδοτημένα εργαστήρια που θα πραγματοποιούν τους ελέγχους. Όπως αποσαφήνισαν οι ως άνω κυβερνητικές πηγές, σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης τα υπό εισαγωγή φορτία τέτοιων προϊόντων θα απορρίπτονται, ενώ θα επιβάλλονται και πρόστιμα στους παραβάτες.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας σκέπτεται επιβολή δασμών anti-dumping στις εισαγωγές χαλυβουργικών

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, η αρμόδια για μέτρα anti-dumping επιτροπή του αιγυπτιακού Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας πρότεινε πολύ πρόσφατα –σε συνέχεια έρευνας που πραγματοποίησε σχετικά με την επιβολή, από τα μέσα Απριλίου τρέχοντος έτους, προσωρινών δασμών στις εισαγωγές χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος και σφαιριδίων ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα βάσει του διατάγματος 346/2019- ότι θα πρέπει από τα μέσα Οκτωβρίου 2019 να επιβληθούν δασμοί anti-dumping, τριετούς διάρκειας, επί των εισαγωγών σφαιριδίων σιδήρου & χάλυβα, δεδομένου ότι η ισχύς των προηγούμενων, προσωρινών δασμών, εξάμηνης διάρκειας, ύψους 15% έως 25% επί της αξίας, εκπνέει στα μέσα Οκτωβρίου. Κατά τα δημοσιεύματα, οι νέοι δασμοί anti-dumping θα ξεκινήσουν από το επίπεδο του 7% επί της αξίας, και εν συνεχεία θα μειώνονται κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες ετησίως, ώστε να φθάσουν το 3% στο τέλος της τριετούς περιόδου ισχύος τους.

Τα εν λόγω δημοσιεύματα αναφέρουν επίσης ότι το αιγυπτιακό κράτος έχει εξακολουθήσει να χρεώνει με δασμούς τα ανωτέρω προϊόντα κατά την εισαγωγή τους, παρά την ακύρωση του σχετικού διατάγματος 346/2019 από διοικητικό δικαστήριο της χώρας, στη διάρκεια του καλοκαιριού.

Εγκαινίαση νέας γραμμής παραγωγής από τη βιομηχανία τροφίμων Farm Frites

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, η ολλανδικών συμφερόντων αιγυπτιακή βιομηχανία κατεψυγμένων προϊόντων Farm Frites εγκαινίασε νέα γραμμή παραγωγής τσιπς πατάτας, επενδυτικού κόστους \$40 εκατ., σε έκταση 9.300 τετρ. μέτρων στην περιοχή 10th of Ramadan City, παρουσία των Αιγύπτιων Υπουργών Επενδύσεων κας Nasr και Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar. Σύμφωνα με το διευθύνοντα σύμβουλο της Farm Frites στην Αίγυπτο, κ. Seddik, η βιομηχανία σκοπεύει να εξάγει το 65% της παραγωγής της στη χώρα, σε περίπου 20 χώρες, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζει να προσθέσει πέντε ακόμη προϊόντα στο φάσμα παραγωγής της, ώστε να το αυξήσει στα 18 προϊόντα. Ο κ. Seddik πρόσθεσε ότι ο φετινός τζίρος της Farm Frites στην Αίγυπτο θα υπερβεί τα \$130 εκατ., έναντι \$90 εκατ. πέρσι, καθώς και ότι η παραγωγική δυναμικότητα της νέας γραμμής στην περιοχή 10th of Ramadan ανέρχεται σε 50.000 τόνους, ανεβάζοντας τη συνολική παραγωγική δυναμικότητα του ομίλου στους 150.000 τόνους.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Υπογραφή μνημονίου συνεργασίας για την ανάπτυξη του λιμένος Δαμιέττης

Όπως ανέφερε στις 11/9 ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Λιμενική Αρχή Δαμιέττης (Damietta Port Authority) υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με τους κορυφαίους ευρωπαϊκούς ομίλους διαχείρισης λιμένων και λιμενικών έργων Eurogate (Γερμανία) και Contship Italia (Ιταλία), με αντικείμενο την ανάπτυξη μεγάλου συγκροτήματος logistics στο εν λόγω λιμάνι, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων, σιδηροδρομικής γραμμής έως το λιμάνι, χερσαίου λιμένα (ήτοι τελωνειακού σημείου εισόδου-εξόδου και κέντρου logistics), καθώς και χώρου αποθήκευσης και διανομής εμπορευμάτων. Το συνολικό εκτιμώμενο ύψος των απαιτούμενων επενδύσεων ανέρχεται σε €750 εκατ. για την υλοποίηση της πρώτης φάσης του έργου, σύμφωνα με σχετικό ανακοινωθέν του αιγυπτιακού Υπουργείου Μεταφορών της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Όπως εξάλλου αποκάλυψε σχετικά ο Αιγύπτιος Υπουργός Μεταφορών κ. El Wazir, η μελέτη σκοπιμότητας του έργου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός τετραμήνου, ενώ στόχο της κυβέρνησης αποτελεί η ολοκλήρωση του συνολικού έργου έως το τέλος του 2022.

Κυβερνητικά σχέδια για τέταρτο τερματικό σταθμό στο αεροδρόμιο Καΐρου

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε σχέδια του αιγυπτιακού κράτους και της εταιρείας που διαχειρίζεται το διεθνές αεροδρόμιο Καΐρου (Cairo Airport Company) να επεκτείνει τη δυναμικότητα αυτού, μέσω της κατασκευής νέου,

τέταρτου τερματικού σταθμού. Κατά τα δημοσιεύματα, η ως άνω εταιρεία διαχείρισης του αεροδρομίου έχει εκπονήσει τις απαραίτητες μελέτες για την κατασκευή του νέου τερματικού σταθμού, ώστε να αποσυμφορηθούν οι υπόλοιποι τρεις, εν λειτουργία αεροσταθμοί. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Cairo Airport Company, κ. Fawzy, «το σχέδιο δημιουργίας τέταρτου τερματικού σταθμού εντάσσεται στο πλαίσιο σειράς αναπτυξιακών κατασκευαστικών που λαμβάνουν χώρα στο διεθνές αεροδρόμιο Καΐρου, μεταξύ των οποίων η αναβάθμιση του πρώτου τερματικού σταθμού, καθώς και η αναμόρφωση του συστήματος διαχείρισης των αποσκευών σε ολόκληρο το αεροδρόμιο. Σημειώνεται ότι ο τρίτος τερματικός σταθμός του αεροδρομίου Καΐρου ξεκίνησε τη λειτουργία του προ δεκαετίας, ενώ το έτος 2015 ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή του δεύτερου τερματικού σταθμού του αεροδρομίου, που χρηματοδοτήθηκε εν μέρει με δανειακά κεφάλαια από την Παγκόσμια Τράπεζα.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συμμετοχή Αιγύπτιας Υπουργού Τουρισμού στην 23^η διάσκεψη του UNWTO

Η Αιγύπτια Υπουργός Τουρισμού, κα Al Mashat, μετέβη πρόσφατα στη Ρωσία, όπου μετείχε στις εργασίες της 23^{ης} διάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα 9-13 Σεπτεμβρίου στην Αγ. Πετρούπολη, με κεντρικό θέμα την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα. Η Υπουργός μετείχε επίσης σε ειδικό πρόγραμμα του Οργανισμού για την προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης σε πόλεις, το οποίο έλαβε χώρα στη Μόσχα κατά το διάστημα 14-15 Σεπτεμβρίου.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασισμένος σε σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Τουρισμού, η κα Al Mashat δήλωσε ότι «η Αίγυπτος ξεκινά τη συνεργασία της με έξι μεγάλους διεθνείς ομίλους μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, με σκοπό την παγκόσμια προβολή του αιγυπτιακού τουριστικού προϊόντος». Η κα Al Mashat αναφέρθηκε συγκεκριμένα στα διεθνή δίκτυα ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης Beautiful Destinations, CNN, CTrip, Discovery, Expedia Group και Isobar.

Τέλος, το βίντεο που σηματοδότησε πολύ πρόσφατα την εκκίνηση νέας μεγάλης διεθνούς εκστρατείας για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάδειξη των αρετών του αιγυπτιακού πληθυσμού, με τίτλο “People to People”, που έχει παραχθεί σε συνεργασία με τη μεγάλη διεθνή πλατφόρμα ταξιδιωτικής κοινωνικής δικτύωσης με την επωνυμία “Beautiful Destinations”, κηρύχθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού ως πλέον επιτυχημένο φιλμ τουριστικής προώθησης στην περιοχή της Μ. Ανατολής.

ΣΟΥΔΑΝ

Άνοιγμα ειδικού λογαριασμού για την υποδοχή εμβασμάτων από απόδημους Σουδανούς
Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω Σεπτεμβρίου, ο Υπουργός Οικονομικών της νέας κυβέρνησης του Σουδάν, κ. Al-Badawi, υιοθέτησε πρόταση που του είχε υποβληθεί από απόδημους Σουδανούς του εξωτερικού, σχετικά με το άνοιγμα νέου, ειδικού λογαριασμού καταθέσεων, όπου θα μπορούν εκείνοι που ενδιαφέρονται να στηρίξουν τη χειμαζόμενη οικονομία της χώρας να εμβάζουν τα ποσά της αρεσκείας τους, σε συνάλλαγμα. Συγκεκριμένα, ο κ. Al-Badawi ανακοίνωσε το άνοιγμα ειδικού λογαριασμού σε δολάρια, με δικαιούχο το Υπουργείο Οικονομικών, που θα υποδέχεται εμβάσματα Σουδανών που διαβιούν στο εξωτερικό, με σκοπό τη στήριξη του εθνικού νομίσματος και της οικονομίας της χώρας.

Βοήθεια από ξένα κράτη για αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών στο Σουδάν

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η Σ. Αραβία και τα ΗΑΕ έχουν αποστείλει στο λιμάνι του Port Sudan 7 πλοία επισιτιστικής βοήθειας προς τη δοκιμαζόμενη χώρα, τα οποία μεταφέρουν σιτάρι προς κάλυψη βασικών αναγκών του υποσιτιζόμενου πληθυσμού. Τα σχετικά δημοσιεύματα τοποθετούν στους 540.000 τόνους σιταριού το ύψος των δεσμεύσεων των δύο ανωτέρω χωρών για αποστολή βοήθειας προς το Σουδάν. Επιπλέον, η Ε.Ε. ανακοίνωσε την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στους κατοίκους του Σουδάν οι οποίοι

έχουν πληγεί από πλημμύρες στις περιοχές Darfur, Kordofan και ανατολικού Σουδάν. Ανάλογη ανθρωπιστική βοήθεια (τρόφιμα και αντίσκηνα) στους πλημμυροπαθείς του Σουδάν παρέδωσε και η Τουρκία, στις 18/9. Επίσης, κατά την επίσκεψή του στο Χαρτούμ στις 16/9, ο Γάλλος ΥΠΕΞ κ. Le Drian, ανακοίνωσε τη δέσμευση κονδυλίων βοήθειας, ύψους €60 εκατ. από τη γαλλική κυβέρνηση. Τέλος, κατά την επίσκεψη του Σουδανού Π/Θ κ. Hamdok στο Κάιρο, στις 18/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση δεσμεύθηκε για την παροχή κάθε μορφής επείγουσα ανθρωπιστική και ιατρική βοήθεια προς το Σουδάν.

Αποχώρηση διεθνών πετρελαϊκών ομίλων από το Σουδάν

Σύμφωνα με σχετικές αναφορές του Υπουργού Πετρελαίου & Εξορύξεων της νέας κυβέρνησης του Σουδάν, κ. Hamad, αρκετοί διεθνείς πετρελαϊκοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στη χώρας ευρίσκονται σε διαδικασία αποχώρησης, με κύρια αιτία τα υψηλά χρέη του σουδανικού κράτους προς αυτούς, που ανέρχονται -κατά εκτιμήσεις- σε περίπου \$2 δισ. Άλλος σημαντικός λόγος που έχει σηματοδοτήσει την αποχώρηση – τουλάχιστον στην παρούσα φάση- των ξένων πετρελαϊκών ομίλων είναι η εύθραυστη κατάσταση ασφάλειας, ιδιαίτερα στις πετρελαιοπαραγωγούς περιοχές της περιφέρειας Heglig. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η Κίνα αποτελεί το μεγαλύτερο στρατηγικό εταίρο του Σουδάν στον τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, όπου διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην εξόρυξη πετρελαίου από το έτος 1999.